

京都
KJÓTO

Velvyslanectví Japonska v České republice
Maltézské nám. 6, 118 01 Praha 1
Japonské informační a kulturní centrum
Hellichova 1, Praha 1
<http://www.cz.emb-japan.go.jp>

京都 KJÓTO

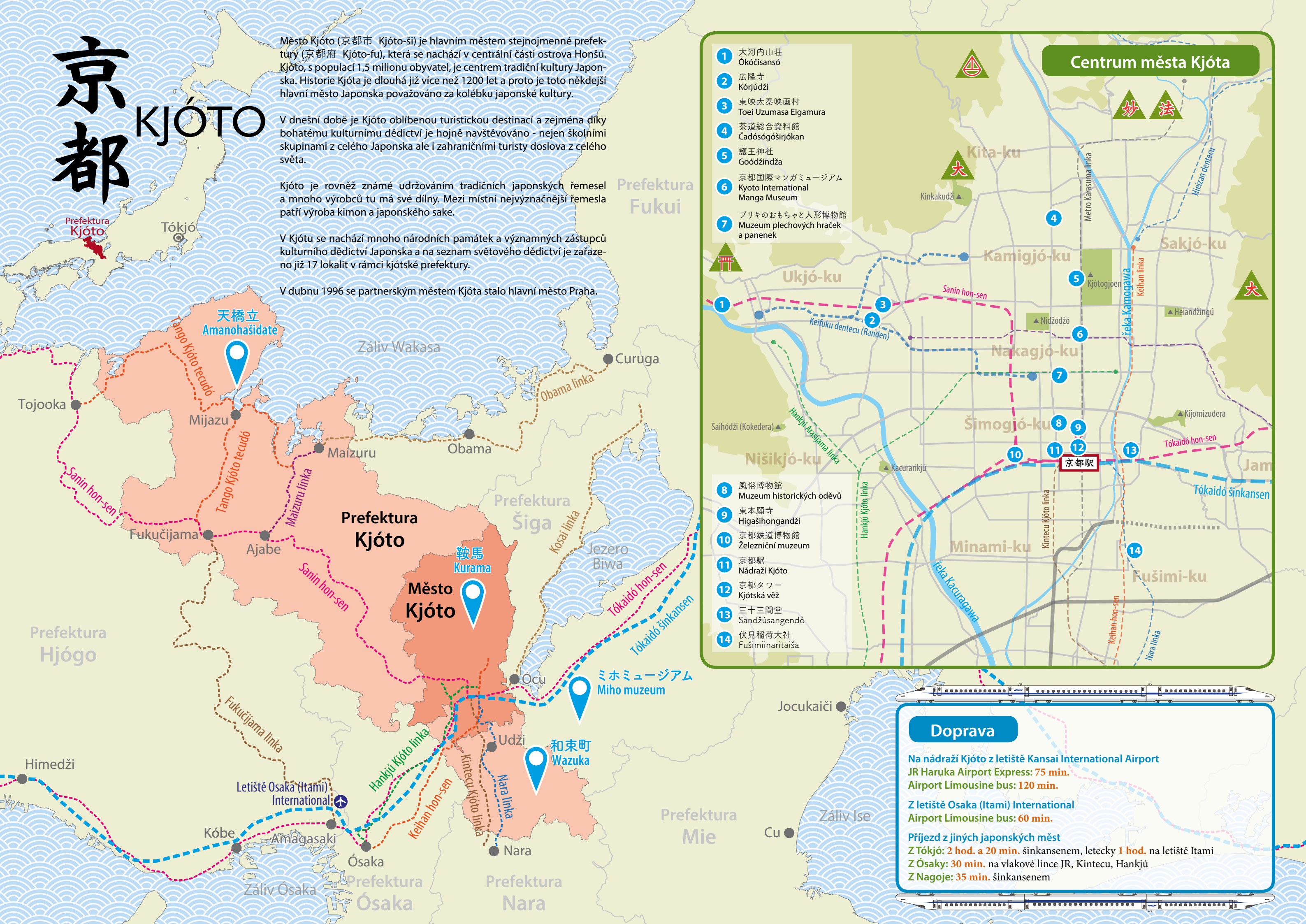
Město Kjóto (京都市 Kjóto-si) je hlavním městem stejnojmenné prefektury (京都府 Kjóto-fu), která se nachází v centrální části ostrova Honšú. Kjóto, s populací 1,5 milionu obyvatel, je centrem tradiční kultury Japonska. Historie Kjóta je dlouhá již více než 1200 let a proto je toto někdejší hlavní město Japonska považováno za kolébku japonské kultury.

V dnešní době je Kjóto oblíbenou turistickou destinací a zejména díky bohatému kulturnímu dědictví je hojně navštěvováno - nejen školními skupinami z celého Japonska ale i zahraničními turisty doslova z celého světa.

Kjóto je rovněž známé udržováním tradičních japonských řemesel a mnoho výrobců tu má své dílny. Mezi místní nejvýznamnější řemesla patří výroba kimon a japonského sake.

V Kjótu se nachází mnoho národních památek a významných zástupců kulturního dědictví Japonska a na seznam světového dědictví je zařazeno již 17 lokalit v rámci kjótské prefektury.

V dubnu 1996 se partnerským městem Kjóta stalo hlavní město Praha.

Centrum města Kjóta

- 1 大河内山荘
Ókóčisansó
- 2 広隆寺
Kórájúdži
- 3 東映太秦映画村
Toei Uzumasa Eigamura
- 4 茶道総合資料館
Čadósógóširjókan
- 5 護王神社
Goódžindža
- 6 京都国際マンガミュージアム
Kyoto International
Manga Museum
- 7 ブリキのおもちゃと人形博物館
Muzeum plechových hraček
a panenek

- 8 風俗博物館
Muzeum historických oděvů
- 9 東本願寺
Higašihongandži
- 10 京都鉄道博物館
Železniční muzeum
- 11 京都駅
Nádraží Kjóto
- 12 京都タワー
Kjótská věž
- 13 三十三間堂
Sandžúsangendó
- 14 伏見稲荷大社
Fušimiinaritaiša

Doprava

Na nádraží Kjóto z letiště Kansai International Airport

JR Haruka Airport Express: 75 min.

Airport Limousine bus: 120 min.

Z letiště Ósaka (Itami) International

Airport Limousine bus: 60 min.

Příjezd z jiných japonských měst

Z Tókjó: 2 hod. a 20 min. šinkansenem, letecky 1 hod. na letiště Itami

Z Ósaky: 30 min. na vlakové lince JR, Kintecu, Hankjú

Z Nagoje: 35 min. šinkansenem

PRŮVODCE PO KJÓTU

Svatyně a chrámy

伏見稲荷大社 Fušimiinaritaiša

Fušimiinaritaiša je hlavní svatyně zasvěcená božstvu Inari. Božstvo Inari je patronem zemědělství, úrody či potravin, především rýže. Svatyně byla založena v roce 711 rodem Hata. V okolních lesních stezkách jsou tisíce červených bran torii, které vytváří mystické tunely. **Nejblíže stanice:** 稲荷駅 (Inari), **vlaková linka** Nara <http://inari.jp/> (jp)

foto: kyoto-design.jp

広隆寺 Kórjúdži

Chrást Kórjúdži je pravděpodobně nejstarším kjótským chrámem založeným v roce 603. Hlavním lákadlem je dřevěná soška Miroku Bosacu (bódhisattva Maitréja), dar od prince Šótoku a několik dalších soch.

Nejblíže stanice: 太秦広隆寺駅 (Uzumasa Kórjúdži), **tramvajová linka** Randen http://kyoto.travel/en/shrine_temple/166 (en)

foto: kyoto-design.jp

護王神社 Goódžindža

Goódžindža je zasvěcená božstvu Wake no Kijomaro a Wake no Hiromuši. Podle legendy 300 divokých kanců pomohlo Wake no Kijomaro dokončit cestu a uzdravit jeho nohy. Svatyni navštěvují všichni, kdo si přejí zdravé nohy, včetně profesionálních sportovců.

foto: kyotofujinjyacho

Nejblíže stanice: 丸太町駅 (Marutamači), **metro linka** Karasuma <http://www.gooujinja.or.jp/> (jp)

三十三間堂 Sandžúsangendó

Chrást Sandžúsangendó postavil v roce 1164 Taira no Kijomori. Je znám pro 1001 soch tisícobohyně milosrdenství Kannon. Chrást byl také znám pro lukostřeleckou soutěž tóšija nebo duely mezi významným šermířem Mijamoto Musasi a členy rodu Jošioka.

Nejblíže stanice: 七条駅 (Šičidžó), **vlaková linka** Keihan <http://www.sanjusangendo.jp/> (jp)

foto: Lubomír Černota

Muzea

茶道総合資料館 Čadósógóširjókán

Expozice čajové kultury v prostorách centra čajové školy Urasenke. Konají se zde pravidelné výstavy umění spojeného s čajem a naleznete zde knihovnu nebo rekonstrukci čajové místnosti, ve které připravoval čaj věhlasný mistr čajového obřadu Sen no Rikjú.

Nejblíže stanice: 堀川寺ノ内停 (Horikawatera no uči), **autobusová linka** č. 9 a 12 <http://www.urasenke.or.jp/texte/organ/konnichian/gallery/index.html> (en)

foto: Čadósógóširjókán

ブリキのおもちゃと人形博物館

Muzeum plechových hraček a panenek

Muzeum předválečných i poválečných hlavně japonských hraček. Převážnou část tvoří plechové hračky z období Šówa. Z celkem 15 tisíc hraček je stále vystaveno asi 3000 kusů a pravidelně se tu konají tematické výstavy, například japonská auta nebo celuloidové panenky.

Nejblíže stanice: 四条大宮駅 (Šidžó Ómija), **tramvajová linka** Randen <http://kyoto-tintoy.jp/> (jp)

風俗博物館

Muzeum historických oděvů

Muzeum zaměřené hlavně na odívací zvyklosti v období Heian, zejména kostýmy šlechty z paláce Rokudžūin, který můžete znát z románu o princovi Gendži. V muzeu najdete model letní části paláce ve čtvrtinovém měřítku.

Nejblíže stanice: 五条駅 (Godžó), **metro linka** Karasuma <http://www.iz2.or.jp/english/> (en)

京都鉄道博物館 Železniční muzeum

Zrekonstruované bývalé muzeum parních lokomotiv plánuje slavnostní otevření 29. dubna 2016. Kromě parních lokomotiv se můžete těšit na expozici historie železnice v Kjótu od počátku až do současnosti, rekonstrukci historické stanice nebo výhled na projíždějící vlaky.

Nejblíže stanice: 京都 (Kjóto), **hlavní stanice** (šinkansen, vlak, metro, autobus) <http://www.kyotorailwaymuseum.jp/> (jp)

foto: Železniční muzeum

Atrakce, zábava a jídlo

枯山水 Karesansui

Karesansui – suchá či zenová zahrada. Zahradu vytváří miniaturní krajinu tvořenou především z kamenů, šterku a písku, ale i mechu, trav nebo stromů. V těchto zahradách je voda nahrazována šterkem nebo pískem a uhrabává se do různých reliéfů. Typické suché zahrady můžete navštívit například v chrámech Rjóandži a Daitokudži.

foto: kyoto-design.jp

花街 Kagai

Kagai znamená „květinové město“ a je to souhrnné označení pro pět kjótských čtvrtí, ve kterých působí umělkyně geiko a učednice maiko. V takzvaných čajovnách očaja baví své zákazníky hudbou, tancem a hrami. Jejich vystoupe-

ní (očaja asobi) lze navštívit i v některých hotelech a rjókanech nebo v divadle Kaburendžó.

foto: Robin Heřman

京懐石 Kaiseki

Kaiseki je uměleckým dílem tradiční japonské kuchyně. V kaiseki se používají čerstvé sezónní ingredience uvařené tak, aby se zdůraznila jejich přirozená chuť. Tato původně pouze vegetariánská kuchyně, v dnešní době obsahuje i maso a mořské plody, se podává ve více chodech a jídlo je často doprovázeno listy stromů nebo květů.

能楽 Nó

Divadlo nó je tradiční japonské hudební drama původně hrané pouze muži. Kromě herců je v divadle nó ještě malý čtyřlenný orchestr, flétna a tři bubny. Herci používají různé masky a složité kostýmy. Takiginó je speciální forma nó provozovaná večer na venkovním jevišti. V každém rohu jeviště je pochodeň a vytváří tak zvláštní atmosféru. Takiginó můžete shlédnout například v Heiandžingu.

Odkazy

Oficiální internetový průvodce po Kjótu <http://kyoto.travel> (en)

Oficiální stránky města Kjóto <http://www2.city.kyoto.lg.jp/koho/eng/> (en)

Oficiální stránky japonské turistické organizace <http://www.jnto.go.jp/eng/location/regional/kyoto/> (en)

温泉 Onsen

Onsen znamená horký pramen a je to i označení pro japonské lázně. Vulkanicky aktivní Japonsko má tisíce horkých pramenů po celém území a koupel v lázních je tradiční součástí japonské kultury. Poslední dobou jsou velmi populární koupele pouze pro nohy nazývané ašiju. Obobí si můžete užít například v horském regionu Arašijama kolem stejnojmenné stanice v Kjótu.

湯豆腐 Judófu

Tófu se vyrábí srážením sójového mléka a následným stlačením do bloků. Judófu je nízkokalorický a nízkotučný pokrm z tófu ideální pro zimní období. Nakrájejte tófu na kostičky a mírně povařte ve vodě a poté konzumujte s různými omáčkami. Populárním místem pro ochutnání judófu je chrám Nanzendži a jejich varianta pokrmu s názvem „nanzendži dófu“

foto: JNTO

渡月橋 Togecukjó

Již před více než tisíci lety byl pod horou Arašijama přes řeku Kacuragawa most. Most Togecukjó získal svůj název v druhé polovině 13. stol. od císaře Kamejama a doslovný překlad je „most přecházejícího Měsíce“. Tento dřevěný most je oblíbený pro nádhernou scénérii hlavně v období kvetoucích sakur a při podzimním zabarvení listů stromů, zejména javoru momidži.

foto: kyoto-design.jp

歌舞伎 Kabuki

Divadlo kabuki je tradiční japonské drama s výrazným líčením a dramatickými gesty. Stejně jako divadlo nó i v kabuki hráli původně

pouze muži. Navštěvníci jsou často překvapeni, jak umí muži zahrát ženské role. Kabuki má speciální prodlouženou část jeviště hluboko do hlediště, tzv. hanamiči, pro bližší kontakt s návštěvníky. V Kjótu je jediné divadlo kabuki, Minamiza ve čtvrti Higašijamaku.

foto: Kyoto Photo Collection

和菓子 Wagaši

Tradiční japonské cukroví wagaši má více než tisíciletou tradici a je nejčastěji podáván k čaji mačča. Cukroví wagaši má nespočet různých tvarů, barev, chutí a vůní a mělo by korespondovat s ročním obdobím.

Nejčastější suroviny jsou cukr, fazole, rýžová mouka, sladké brambory, želatina agar z mořských řas a další rostlinné přísady.

嵐電 Randen

Randen, jediná tramvajová linka v Kjótu, je v provozu od roku 1910. Její dvě tratě, 7,2 km dlouhá trať Arašijama a 3,8 km dlouhá trať Kitano, vás dovezou hned k několika památkám UNESCO. Jmenovitě například Tenrjúdži, Ryóandži, Kinkakudži, Ninnadži, ale i k tematickému zábavnímu parku Toei Uzumasa Eiga-mura, který slouží jako filmové studio, nebo ke kimonovému lesu na konečné stanici Arašijama. <http://randen.keifuku.co.jp/en/> (en)

foto: kyoto-design.jp

Okolí Kjóta

foto: Miho muzeum

ミホミュージアム Miho muzeum

Světově proslulý architekt I.M.Pei se při navrhování Miho muzea inspiroval mystickým místem Šangri-la a v horách vytvořil místo, které snoubí moderní architekturu s okolní přírodou. K muzeu se návštěvníci dostanou tunelem vedoucím skrz horu, a proto mnoho z nich má pocit, že se ocitli v opravdovém pozemském ráji. Ve sbírce muzea je zastoupeno mnoho zajímavých exponátů z oblastí Japonska, Číny, Řecka, starověkého Říma.

<http://www.miho.or.jp/english/> (en)

鞍馬 Kurama

Udělejte si výlet do hor obklopujících Kjóta. Hoře Kurama se také přezdívá „hora, kde žijí bohové“. Kurama přitahuje návštěvníky svou spirituální energií a krásnou přírodou. Na této hoře se nachází chrámový komplex a po náročném výstupu mohou návštěvníci navštívit japonské lázně Kurama onsen a nechat odpočinout svým unaveným končetinám ve venkovní části lázni s výhledem na okolní lesy a hory.

<http://www.jnto.go.jp/eng/location/regional/kyoto/kurama.html> (en)

foto: kyoto-design.jp

foto: JNTO

天橋立 Amanohašidate

Tři-kilometrová písečná lavice. nacházející se v severní části prefektury Kjóta, je široká od 40 do 100 metrů a roste na ní více než osm tisíc borovicových stromů. Díky spojení bílého písku a borovic tento úkaz připomíná most přes oceán. Tato oblast je považována za jednu z nejkrásnějších v Japonsku.

<http://www.jnto.go.jp/eng/location/spot/natuscen/amanohashidate.html> (en)

和束町 Wazuka

Wazuka je malé zemědělské městečko, které se nachází na jihu prefektury Kjóta. Wazuka patří mezi jednu z neznámějších oblastí, která produkuje prvotřídní japonský zelený čaj. Za účelem pěstování čaje byla vybrána již v období Kamakura (1192-1333). Vypravte se na čajovou exkurzi a prohlubte si své znalosti o rozmanitostech a variacích japonského čaje.

<http://wazukanko.com/> (jp)

foto: JNTO

睦月
Leden

初詣 Hacumóde

První návštěva šintoistické svatyně nebo buddhistického chrámu na začátku roku, obvykle v prvních třech lednových dnech a podobně jako u nás mají lidé novoroční přání.

祇園祭 Gionmacuri

Další z velkých kjótských slavností s tisíciletou tradicí. Původně se konaly obřady proti epidemiím a zlým duchům. Velký průvod městem s vysokými vozy jamaboko.

<http://www.gionmatsuri.jp/> (jp)

如月
Únor

京都マラソン Kyoto Marathon

Trasa tohoto každoročního maratónu vás provede po sedmi památkách UNESCO, a po cestě je možné shlédnout taneční a hudební vystoupení, tzv. endó moriagetai.

<http://www.kyoto-marathon.com/en/> (en)

七夕 Tanabata

Festival hvězd. Podle staré čínské legendy, kdy se jinak vzdálené hvězdy Altair a Vega setkávají na obloze. Lidé mají zvyk zavěšovat svá přání na větvíčky bambusu.

<http://www.kyoto-tanabata.jp/en/> (en)

節分 Secubun

Tento festival se koná poslední zimní den a při rozhazování pražených bobů a dalších rituálů si lidé za pokřiku „Oni wa soto! Fuku wa uchi!“ přejí, aby je opustilo zlo a měli více štěstí.

五山送り火 Gozan no okuribi

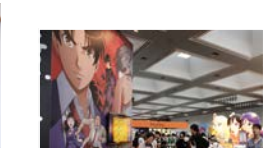
Velká slavnost ohňů. Kopce kolem Kjóta jsou osvětleny velkými znaky kandži.

<http://www.kyokanko.or.jp/okuribi/> (jp)

京都レストランウィンタースペシャル Kyoto Restaurant Winter Special

Vybrané nejlepší kjótské restaurace nabízí v tento zimní svátek restaurací speciální menu za rozumnou cenu.

<http://www.krws.jp/> (jp)

京都国際漫画・アニメフェア Kyoto International Manga Anime Fair

Mezinárodní festival kreslených komiksů a animovaných filmů.

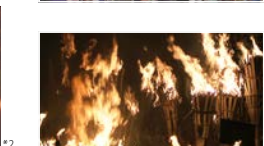
<http://kyomaf.jp/en/> (en)

弥生
Březen

東山花灯路 Higašijamahanatōro

Festival světél a květín v oblasti Higašijama. Během festivalu jsou populární místa osvětlena tisíci lucernami.

<http://www.hanatouro.jp/e/higashiyama/> (en)

鞍馬の火祭 Kurama no himacuri

Další ohňová slavnost. V oblasti Kurama lidé před svými domy zapalují hranice a přenášejí obrovské až stokilové pochodné ke svatyni.

<http://www.kyoto-np.co.jp/kp/koto/himatsuri/kurama/> (jp)

卯月
Duben

都をどり Mijakoodori

Veřejné představení, kdy geiko a maiko tančí tradiční tance ve čtvrti Gion.

<http://www.miyako-odori.jp/> (jp)

京おどり Kjóoodori

Taneční představení gejš a maiko ve čtvrti Mijagawačó.

<http://www.miyagawacho.jp/kyoodori/> (jp)

花見 Hanami

Staletá tradice sledování kvetoucích stromů, většinou sakur. Doporučená místa jsou park Marujamakóen, svatyně Hiranodžindža, břehy řeky Kamogawa, stezka Tecugaku no miči a okolí svatyně Heiandžingú.

時代祭 Džidaimacuri

Slavnost věků. Tisíce lidí v kostýmech z různých období oslavují tisícileté výročí založení města.

<http://www.kyokanko.or.jp/jidai/> (jp)

紅葉 Kójó

Krásy podzimního zabarvení listů stromů, většinou javoru momidži. Oblíbené lokace jsou klášter Tófukudži a oblasti Takao, Arašijama, Óhara a Higašijama.

<http://souda-kyoto.jp/travel/koyo/> (jp)

お火焚祭 Ohitakimacuri

Poděkování za úrodu rýže a rituál zahánění zlých duchů ve svatyních Fušimiinaritaša, Kifunedžindža, Ebisudžindža a klášteře Kórijúdzi.

<http://www.e-kyoto.net/saiji2/610> (jp)

嵐山花灯路 Arašijamahanatōro

V oblasti Arašijama tisíce bambusových a keramických světél lemují ulice či cesty bambusovými háji a vytváří magickou atmosféru.

<http://www.hanatouro.jp/e/arashiyama/> (en)

歌舞伎顔見世 Kabukikaomise

Velký festival divadla kabuki při příležitosti zahájení nové divadelní sezóny.

<http://www.kabuki-bito.jp/theaters/kyoto/> (jp)

除夜の鐘 Džója no kane

Konec starého roku v kláštích s tradičním 108 násobným zvoněním. Podle buddhismu má člověk 108 pozemských tužeb, které jsou zdrojem utrpení. Zvonění pomáhá se tužeb zbavit.

<http://www.the-kyoto.jp/topics/12kane/> (jp)

白虎詣り Okeramairi

Oslava příchodu nového roku ve svatyni Jasaka a zvyk roznášení světla z chrámové pochodné do domovů.

<http://www.yasaka-jinja.or.jp/event/okera.html> (jp)

文月
Červenec

葉月
Srpen

長月
Září

神無月
Říjen

霜月
Listopad

師走
Prosinec

*1) foto: Lubomír Černota, *2) foto: kyoto-design.jp, *3) foto: Kyoto Photo Collection, *4) foto: Kyoto city

foto: Shin Takamatsu Architect & Associates Co., Ltd.

京都駅ビル Budova kjótského nádraží

Architekt: HARA Hiroši
Dokončeno v roce 1997
<http://www.kyoto-station-building.co.jp/english/> (en)

Železniční stanice Kjóto znamená pro většinu návštěvníků hlavní bránu do světově proslulého centra tradiční kultury Japonska. Je rovněž nejvýznamnějším dopravním centrem oblasti s dlouhou tradicí - od prvního oficiálního otevření stanice v roce 1877. Během let byla několikrát zásadně přestavěna a u příležitosti výročí 1200 let od založení Kjóta jakožto někdejšího hlavního města, získala svou současnou podobu a stala se jednou z největších stanic na světě. Je navíc považována za rozhodně jednu z nejpůsobivějších. Její dokončení znamenalo významný milník ve vývoji současných moderních staveb v Kjótu. Impozantní futuristická monumentální stavba stojí v ostrém kontrastu k tradiční architektuře starobylého města. Přesto v sobě reflektuje i charakter historického sídla a jeho rozložení - například v hojně použitém prvku mřížky lze spatřit inspiraci pravoúhlým rozvržením uliční sítě původního Kjóta. Patnáctipatrová struktura kompletně zrekonstruované stanice dosahuje výšky 70 m a od východního konce k západnímu měří úctyhodných 470 m, přičemž pokrývá obrovskou plochu 238,000 m². Její jedinečná fasáda byla konstruována s použitím skleněných desek umístěných do ocelových rámců.

foto: kyoto-design.jp

V jádru struktury se nalézají hlavní dopravní uzel vlaků lokální a dálkové kolejové dopravy (včetně exkluzivní rychlostní tratě šinkansen), s možností pohodlných přímých přestupů na místní linku metra, městské i dálkové autobusy a bezpečná taxi. K dispozici jsou vícepodlažní parkovací garáže ... Staniční komplex dále zahrnuje různá zábavní zařízení, jako například muzeum, divadlo, širokoúhlé kino a herní centrum. Součástí stavby je i kvalitní hotel, množství rozmanitých restaurací, čajoven, cukráren či kaváren a nákupní centrum včetně obchodního domu - nabízející širokou paletu nejrůznějších výrobků, místních produktů a suvenýrů. K dispozici jsou samozřejmě úschovny zavazadel a kompletní, perfektně fungující doručovací servis, plus řada dalších služeb - včetně skvěle vybaveného turistického informačního centra. Staniční budova je přirozeně plynule propojena s bezprostředním okolím, například s již dříve vybudovaným podzemním nákupním centrem "Porta", které je napojeno na podchod pod celou stanicí. Vnitřek moderní stavby nabízí svého druhu jeden z největších monumentálních prostorů. Jeho velikost je podtržena rozsáhlým eskalátorovým systémem, který dopravuje cestující přes devět podlaží až na střechu s výhledem na město Kjóto. Velice zajímavé výhledy skýtá i takzvaná "Sky Way" - ve výšce 45 metrů nad centrální halou zavěšená prosklená chodba, spojující východní a západní části stanice. Gigantické slavnostní schodiště stanice majestátně stoupající z centrální haly k otevřené ploše střechy budovy má 171 schodů a je využíváno k pořádání akcí, jako jsou víkendové živé koncerty a divadelní představení. Stavba stanice tak pro město Kjóto vytvořila i nový unikátní živý multifunkční prostor.

foto: kyoto-design.jp

京都タワー Kjótská věž

Architekt: TANAHASHI Ryó, YAMADA Mamoru
Dokončeno v roce 1964
<http://www.kyoto-tower.co.jp/en/> (en)

"Kjóto tawá" je elegantní vyhlídková věž, která se nachází přímo naproti hlavnímu kjótskému nádraží. Je bezkonkurenčně nejvyšší stavbou v Kjótu s vrcholkem ve výšce 131 metrů. Byla postavena tak, aby bez problémů odolala silným zemětřesením i prudkým tajfunům.

Vzhled samotné věže je odvozen ze tvaru určité svíce, používané tradičně na buddhistických oltářích. Věž je dělena do dvou odlišných struktur. Primární strukturu, vážící 800 tun, tvoří ocelový tubus složený z mnoha ocelových prvků naskládaných na sebe, který vychází ze střechy budovy, představující strukturu sekundární. V této devítipatrové, asi 30 metrů vysoké budově, se nachází především tříhvězdičkový hotel

"Kyoto Tower" a dále různé obchody a služby, včetně veřejných lázní. Úpatí vyhlídkové věže těsně nad střechou základní budovy, ukrývá ve tvaru široké mísy třípatrový prostor s restaurací "Sky Lounge KUU". Krytá vyhlídková plošina, ve tvaru čočkovitého prstence ve výšce 100 metrů, poskytuje úžasný panoramatický pohled na město i jeho okolí a to až 500 návštěvníkům najednou.

foto: kyoto-design.jp

東本願寺・参拝接待所 Chrám Higašihongandži - přijímací síň

Architekt: TAKAMACU Šin
Dokončeno v roce: 1998
<http://www.higashihonganji.or.jp> (jp)

Higaši (východní) a Niši (západní) Hongandži je významným chrámovým komplexem v centru města Kjóta, nedaleko hlavní železniční stanice.

Součástí východního chrámu je budova, která mimo jiné slouží jako recepce pro věřící i ostatní návštěvníky. Pro zmíněnou funkci byl vytvořen nový prostor, jehož většina je umístěna v podzemí, přičemž ale velká část je přirozeně osvětlena stropními okny. Ta jsou uspořádána do tvaru velkého půlměsíce kolem centrálního

kruhového okna, které je paprscitě členěno do podoby malého slunce. Nově vytvořená architektura obsahuje především audio-vizuální síň s kapacitou 350 sedadel, dále pak galerii v přízemí a prvním podzemním patře a nehlouběji situované prostory s buddhistickým oltářem.

foto: Shin Takamatsu Architect & Associates Co., Ltd.

foto: Shin Takamatsu Architect & Associates Co., Ltd.

Některé další (vzdálenější) významné příklady moderní architektury

京都国際会館
Kjótské mezinárodní konferenční centrum
Architekt: ÓTANI Sačio
Dokončeno v roce 1966
Lokace: Kjóto, Sakjó-ku, Iwakura ósagi-čo
<http://www.icckyo.or.jp/en/>

京都府立 陶板名画の庭
Zahrada výtvarných umění (muzeum)
Architekt: ANDÓ Tadao
Dokončeno v roce 1994
Lokace: Kjóto, Sakjó-ku, Šimogamo Hangi-čo
<http://toban-meiga.seesaa.net>

グラス・テンプル (霊源寺・透静庵)
skleněný chrám (Reigendži - Tóseian)
Architekt: YAMAGUCHI Takaši
Dokončeno v roce 1998
Lokace: Kjóto, Kita-ku, Nišigamo

foto: Toei Uzumasa Eigamura

KJÓTO A KINEMATOGRAFIE

Japonská kinematografie a její historie je silně provázána s městem Kjóto. Tradice divadla kabuki v Kjótu dala japonské kinematografii první velké filmové hvězdy jako byl například Onoe Macunosuke či Kataoka Čiezó. V roce 1897 byl v Kjótu poprvé experimentálně promítnut snímek v sídle společnosti Kyoto Dento. První filmové studio bylo v Kjótu založeno v roce 1910 v blízkosti hradu Nidžó, kde první nadšenci natáčeli své experimentální snímky v provizorních podmínkách.

V roce 1926 založil Bandó Cumaburó filmové studio v oblasti Uzumasa, kde za tímto účelem nechal vykácet bambusový háj. Filmovému studiu mnozí předpovídali náhlý bankrot, ovšem postupně se staly jedny z nejdůležitějších studií v Japonsku. Od roku 1951 tyto studia náleží filmové společnosti Toei a během zlaté éry japonské kinematografie byly nazývány „japonský Hollywood“. V současnosti jsou s roz-

lohou 66,000 metrů čtverečních největší filmová studia v Japonsku. V Toei Studios Kyoto se točily filmy, ve kterých vystupovaly hvězdy japonského filmu jako byl Kataoka Čiezó, Curuta Kódži, Takakura Ken, Fudži Džunko či Sugawara Bunta. Své filmy tu natočili například Makino Masahiro nebo Fukasaku Kindži. I v dnešní době se v Toei Studios Kyoto natáčejí filmy. Pro veřejnost jsou ovšem nepřístupná, ale fil-

mový nadšenci mohou navštívit Toei Uzumasa Eigamura.

Dále se v oblasti Uzumasa nacházely filmová studia Daiei Kyoto Studio, kde vznikl slavný snímek „Rašómon“, který režíroval Kurosawa Akira, či slavná filmová jakuza série „Džingi naki tatakai“ od Fukasaku Kindži. V oblasti Uzumasa také existovala studia menších produkcí jako například Chiezo Productions Studio, které vedl známý herec historický filmů džidajeki Kataoka Čiezó.

Kjótská studia jsou proslavená hlavně historickými filmy džidajeki, kde dochází k řadě soubojů mezi samuraji.

牧野省三 MAKINO ŠÓZÓ

(1878-1929)

Makino Šózó bývá často nazýván „otcem japonského filmu“ a je považován za prvního z průkopníků žánrů džidajeki. Makino pochází z Kjóta, kde také již v roce 1908 začal natáčet své první krátké filmy. V počátcích spolupracoval s filmovou hvězdou japonské kinematografie Onoe Macunosuke. Právě spojení s tímto kabuki hercem bývá často zmiňovaným důvodem filmové techniky, kterou Makino používal, a která byla založená na dlouhých záběrech tak, aby kamera zabrala většinu natáčené scény. Tento styl bývá považován za základ pro „japonský“

filmový styl dlouhých záběrů, který později uplatňoval Mizoguchi Kendži či Šimizu Hiroši. Ke změně stylu v natáčení dospěl Makino až s další hereckou hvězdou Bandó Cumaburó, kdy kamera přestala být statická a zaměřovala se více na záběry z blízka. V roce 1921 založil v Kjótu Makino Film Productions a pokračoval v natáčení a produkování filmů ve stylu džidajeki. Pod Makino Film Productions začal natáčet filmy také jeho syn Makino Masahiro, který se později proslavil jako režisér žánru džidajeki a jakuza filmů. Makino Šózó natočil svůj poslední film „Džicuroku Čúsingura“ v roce 1928 a zakončil tak své rozsáhlé dílo tímto epickým historickým příběhem.

Nihon Eiga to Kyoto 97

foto: Toei Uzumasa Eigamura

東映太秦映画村 Toei Uzumasa Eigamura

Toei Uzumasa Eigamura je tematický zábavní park postavený ve stylu období Edo, který současně slouží jako filmové studio. Návštěvníci tu často mohou zahlédnout filmový štáb natáčející samurajské scény do právě připravovaného filmu. Tento tematický park je jediný svého druhu v Japonsku. Můžete tu sledovat, jak se natáčejí historické filmy (džidajeki), procházet si studiové kulisy, projít se po ulici, která zachycuje období Edo, shlédnout nindža show či se převléknout do dobových kostýmů a na krátký okamžik se stát samurajem či gejšou. V tomto zábavním parku se zabaví jak děti tak dospělí.

[http://www.toei-eigamura.com \(jp\)](http://www.toei-eigamura.com (jp))

京都国際マンガミュージアム

Kyoto International Manga Museum

Sbírka Kyoto International Manga Museum obsahuje nespočetné množství japonských komiksů manga a také materiály zabývající se japonskými animovanými filmy anime. Některé materiály sahají již do období Meidži (1868-1912) a celkově je v muzeu archivováno na 250 000 dokumentů. Muzeum se zabývá shromažďováním komiksů manga a jejich výzkumem. Ve stálé exhibici si návštěvníci mohou prohlédnout na 50 000 výtisků manga, převážná část je v japonštině, ale jeden úsek je také věnován překladům manga do cizích jazyků a zahraničním žánrům. Vedle stálé expozice muzeum pořádá i krátkodobé výstavy, které se zabývají zajímavými aspekty tvorby manga a jeho historií. Pro milovníky japonské populární kultury je zastávka v Kyoto International Manga Museum téměř povinná.

[http://www.kyotomm.jp/english/ \(en\)](http://www.kyotomm.jp/english/ (en))

大河内山荘 Ókóčisansó

Filmová hvězda němých filmů Ókóči Dendžiró (1898-1962) věnoval velkou část svého času i peněz budování rozsáhlé vily v kopcích Arašijama v západním Kjótu. Vila i přilehlé zahrady se nacházejí na ploše dvaceti tisíc metrů čtverečních. Ókóči budoval své sídlo více než třicet let a velkou péči věnoval obzvláště rozsáhlé zahradě, která se proměňuje dle ročních období, a proto zde návštěvníci mohou obdivovat sakurové stromy, azalky, javory či borovice. Vedle vily se v komplexu nachází čajový domek, kde si návštěvníci mohou vychutnat japonský zelený čaj a japonské cukroví a kochat se nádherným výhledem na Kjóto.

foto: Toei Uzumasa Eigamura

foto: Toei Uzumasa Eigamura

foto: Kyoto International Manga Museum

foto: kyoto-design.jp

Kjóto a Praha

Dvě velkoměsta krásy! Jedno je z kamene a druhé oplývá dřevem. O kameni uvažujeme, že je tvrdý a nemění se. Dřevo, to je zranitelnější. Může shořet. Praha a Kjóto - města plná osobitých tradic, přitahována jinakostmi, se v dubnu 1996 sešla k partnerství. Dvacet let se již označuje jako jedna lidská generace. Každá generace zanechává své dílo. Stejně tak úsilí vložené do kulturních aktivit probíhajících mezi

Prahou a Kjótem vytvořilo něco významného. Je to dílo přátelství mnoha institucí a mnoha jednotlivců, které se s jistotou přeleje do generace nové. Praha obdivuje Kjóto a Kjóto obdivuje Prahu. Z kulturních projevů Kjótských profesionálních i amatérských umělců se Pražané mohou dozvídat například to, že pomíjivost a nedokonalost mohou být krásné. Kjóští naopak se zapálením vítají mezi sebe české hudebníky

a výtvarníky, aby se seznámili s uměním, které vzniká v kamenných zdech paláců i ateliérů. Projevy kultur jsou jiné. Jedno však mají obyvatelé obou měst stejné – historicky vypěstovanou citlivost vnímání, touhu poznávat nové a lásku k tvorbě talentovaných lidí.

Napsala Darja Kawasumiová

LASKAVÝ HUMOR ŽÁNRU KJÓGEN

Komedie kjógen se zrodila v Japonsku doby Muromači a japonští mistři na kultivaci scénářů her i hereckých technik pracovali nepřetržitě šest dalších století. Výsledkem je tak světově unikátní divadelní tvar, který v sobě spojuje vysokou estetickou úroveň hereckého projevu a geniální, nedokonalost lidské povahy vykreslující humor. Žánr byl za dobu své existence očištěn o vše zbytné, komické situace tak promlouvají přímo k srdci diváka. Tento klenot tradiční japonské kultury dokáže rozesmát obecenstvo kdekoli na světě. Výborným důkazem jsou nejenom četná turné japonských herců v zahraničí, ale i již patnáctiletá existence souboru Malé divadlo kjógen v ČR.

Soubor MDK vznikl díky navázání partnerské spolupráce měst Kjóto a Praha, která umožnila českým zájemcům přímý kontakt s kjótskou rodinou Šigejama a studium u ní. Za patnáct let postupného objevování hloubky kjógen a převádění původních textů do češtiny soubor připravil 15 her, které pravidelně uvádí na jevištích v ČR i okolních zemích. Realizoval bezmála 780 vystoupení a pět výjezdů do Japonska. V roce 2008 poctila jeho tokijské vystoupení svojí návštěvou princezna Akišino, v roce 2015 byl za své aktivity oceněn japonskou divadelní cenou Zaikašó.

Od roku 2014 pracuje i s dětmi od čtyř let v rámci dětského studia MDK. Malé divadlo kjógen českému divákovi přináší zcela srozumitelnou formou jeden z klenotů japonské tradiční kultury, dobrý humor, ale i námět k zamyšlení, jak jsou si v leccems povahy Japonců i Čechů až překvapivě podobné. Malé divadlo kjógen se těší na vaši návštěvu.

Napsal Ondřej Hýbl

<http://www.kjogen.cz>

<http://www.facebook.com/MaleDivadloKjogenu>

foto: Malé divadlo kjógen